

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิวัฒนาการการปกครองท้องถิ่นของไทย เริ่มต้นด้วยการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงวางรากฐานให้ประชาชนได้รู้จักการปกครองตนเองตามหลักการและวิธีการประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้เป็นผลมาจากพระราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์ในอดีต ทำให้ปัจจุบันประเทศไทยมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับต่างๆ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ซึ่งแต่ละรูปแบบต่างก็มีการจัดรูปองค์การขอบเขตอำนาจหน้าที่และการบริหารงาน ที่แตกต่างกันออกไป

จากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยมาตรา 46 ได้ให้อำนาจหน้าที่ของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในตำบล มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล ระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับของทางราชการ

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าต้องประสบปัญหาหลายประการ อาทิ ปัญหาการขาดทักษะในการบริหารงานทั้งของคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาการบริหารงานคลัง ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัญหาแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งปัญหาดังกล่าวล้วนส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องมีกระบวนการบริหารให้มีสมรรถนะหรือความสามารถที่จะ

รองรับนโยบายแผนและโครงการกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้สามารถเพิ่มพูนสมรรถนะหรือความสามารถของระบบบริหารเพื่อรองรับปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างความก้าวหน้าและการพัฒนาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องอาศัยความร่วมมือกันของบุคคลฝ่ายต่างๆ เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้เป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการในการบริหารและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น (ดิน ปรัชญาพฤทธิ. 2535: 8)

ดังนั้นผู้ศึกษา จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาว่า ในฐานะที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะถัง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแนวทางการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ อันจะทำให้นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือการเพิ่มระดับความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะทำให้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะถัง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษา ปัญหา และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะถัง จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ใช้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นตัวแทนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื้อหาในการศึกษา ประกอบด้วย

- 1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
- 1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 1.4 การมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ แก้ไขปัญหา
- 1.5 การมีส่วนร่วมตามอำนาจหน้าที่

2. ขอบเขตประชากร

ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคามจำนวน 14 หมู่บ้าน หมู่บ้านๆละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือนเมษายน ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือ การทำงานร่วมกันของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้าร่วมรับผิดชอบ หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ต้องการ โดยการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

2. การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 ซึ่งมีหน้าที่ที่ต้องทำตามมาตรา 67 และหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 68 ในภาพรวม

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่คำ อำเภอแก่คำ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ แก้ไขปัญหา

3.1 การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่คำ อำเภอแก่คำ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนี้ ส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอสภาพปัญหาของชุมชน ส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับชุมชน ส่วนร่วมในการตัดสินใจในการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดระเบียบข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่คำ อำเภอแก่คำ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังนี้ มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและท้องถิ่น ส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและท้องถิ่น ส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนรับทราบ

3.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่คำ อำเภอแก่คำ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ดังนี้ มีส่วนร่วมในการได้รับความสะดวกสบายจากการดำเนินงานโครงสร้างด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการดำเนินโครงการด้านการส่งเสริมอาชีพของเด็ก สตรี เยาวชน คนพิการ ส่วนร่วมในการได้รับความรู้จากการฝึกอบรม ตามโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ส่วนร่วมในการได้รับความปลอดภัยจากการดำเนินงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่วนร่วมในการได้รับประสบการณ์ ความสำเร็จ จากการดำเนินงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4 การมีส่วนร่วมด้านการควบคุม ตรวจสอบ แก้ไขปัญหา หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่คำ อำเภอแก่คำ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมในการ

ควบคุม ตรวจสอบ ดังนี้ ส่วนร่วมในการตรวจสอบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำโครงการที่เสนอบรรจุในแผนพัฒนาประจำปีและนำไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงานในแต่ละโครงการ บทบาทในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน ส่วนร่วมในการเสนอเรียกร้องเกี่ยวกับความบกพร่องในการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการไปแล้ว

3.5 การมีส่วนร่วมตามอำนาจหน้าที่ หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะด้าง จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

4. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ประชาชนที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่ได้รับเลือกตั้งจากรายการผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละสองคน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะด้าง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 หมู่บ้าน รวม 28 คน

ประโยชน์การศึกษา

1. ได้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะด้าง จังหวัดมหาสารคาม
2. ได้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะด้าง จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแกด้า อำเภอกะด้าง จังหวัดมหาสารคาม